

Forord

Arbejdsrettens årsberetning 2002 indeholder en redegørelse for organisationen samt opgørelser over modtagne, afsluttede og verserende sager.

En udførlig beskrivelse af rettens sagsbehandling herunder retningslinierne for skriftlig forberedelse og rettens krav til processkrifter og bilag, oplysning om berammede domsforhandlinger og domsafsigelser samt en oversigt over afsagte domme findes på hjemmesiden www.arbejdsretten.dk, hvor dommenes fulde tekst også kan læses straks efter afsigelsen.

Orientering om rettens arbejde og praksis kan endvidere fås i Nyt om Kollektiv Arbejdsret, som sekretariatet udsender 10 gange om året til en begrænset kreds, Domssamling Arbejdsret, der opdateres 4 gange årligt af Schultz Information, og Arbejdsretligt Tidsskrift, som Jurist- og Økonomforbundets Forlag udgiver én gang om året.

København, den 24. marts 2003

Mogens Hornslet

/Jørn Andersen
Marianne Bjørnshauge

Indholdsfortegnelse

<i>Forord</i>	<u>3</u>
1. Arbejdsrettens sammensætning	<u>7</u>
1.1. Regelsættet	<u>7</u>
1.2. Arbejdsrettens formandskab.....	<u>7</u>
1.3. Arbejdsrettens faglige dommere.....	<u>7</u>
1.4. Retsmøder	<u>8</u>
2. Sekretariatet	<u>11</u>
2.1. Lokaler	<u>11</u>
2.2. Medarbejderne.....	<u>11</u>
2.3. De fuldtidsansatte.....	<u>11</u>
2.4. Sekretariatslederen	<u>11</u>
2.5. Fuldmægtigene	<u>11</u>
3. Retssagerne	<u>13</u>
3.1. Udviklingen i sagstallet	<u>13</u>
3.2. Modtagne sager	<u>14</u>
3.3. Afsluttede sager	<u>15</u>
3.4. Sagernes karakter	<u>16</u>
3.5. Sagsbehandlingstiden.....	<u>17</u>
3.6. Verserende sager	<u>17</u>
3.7. Dommernes arbejdsbyrde.....	<u>17</u>
4. Andre opgaver	<u>19</u>
4.1. Udpegning af opmænd	<u>19</u>
4.2. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd	<u>19</u>

1. Arbejdsrettens sammensætning

1.1. Regelsættet

I henhold til lov nr. 183 af 12. marts 1997 består Arbejdsretten af 12 ordinære dommere og 31 suppleanter samt én formand og 5 næstformænd.

De 43 faglige dommere beskikkes af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra en række arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer samt offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner. Formandskabets 6 medlemmer, der skal opfylde de almindelige betingelser for at være dommer, beskikkes efter indstilling fra rettens ordinære dommere.

Beskikkelsen af de faglige dommere gælder for 5 år regnet fra en 1. januar, mens beskikkelsen for formandskabets medlemmer gælder indtil udløbet af den måned, hvor vedkommende fylder 70 år.

1.2. Arbejdsrettens formandskab.

Højesteretsdommer Mogens Hornslet (formand)
Højesteretsdommer Marie-Louise Andreasen (næstformand)
Højesteretsdommer Per Sørensen (næstformand)
Højesteretsdommer Poul Sørensen (næstformand)
Højesteretsdommer Børge Dahl (næstformand)
Højesteretsdommer Poul Søgaard (næstformand)

1.3. Arbejdsrettens faglige dommere

Beskikkelsesperioden for de 12 ordinære dommere og 31 suppleanter udløb den 31. december 2002.

I overensstemmelse med de respektive organisationers og myndigheders indstillinger blev hovedparten af de faglige dommere genbeskikket.

Den tidligere formand for Dansk Arbejdsgiverforening, købmand Niels Fog, blev dog afløst af viceadministrerende direktør Jørgen Vorsholt.

På tilsvarende måde blev advokat Terkel Lund-Nielsen afløst af bankdirektør Jørn Kristian Jensen, maskinmester Leif Dolleris af sektionschef Per Alkestrup og direktør Bent Nyløkke Jørgensen af direktør Jens Kragh.

Herefter havde Arbejdsretten pr. 1. januar 2003 følgende sammensætning:

Beskikket efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening:

Viceadministrerende direktør Jørgen Vorsholt (ordinær dommer)
Administrerende koncerndirektør Niels Olav Johannesson (ordinær dommer)
Advokat Oluf Engell (ordinær dommer)
Direktør Jens Bollerup-Jensen (suppleant)
Advokat Poul Flemming Hansen (suppleant)
Direktør Preben Albæk Petersen (suppleant)
Advokat Henrik Lind (suppleant)
Seniorkonsulent Erik Ross Pedersen (suppleant)
Underdirektør Erik Kjærgaard (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

Administrerende direktør Steen A. Rasmussen (ordinær dommer)
Direktør Jannik Dresling (suppleant)
Direktør Johnny Ulf Larsen (suppleant)
Administrerende direktør Nils Juhl Andreasen (suppleant)
Bankdirektør Jørn Kristian Jensen (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Finansministeriet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening samt Københavns og Frederiksberg kommuner:

Direktør Lisbeth Lollike (ordinær dommer)
Løndirektør Peter Bramsnæs (ordinær dommer)
Kontorchef Carl Erik Johansen (suppleant)
Chefkonsulent Carsten Holm (suppleant)
Kontorchef Per Korshøj (suppleant)
Vicedirektør Jan Tønners (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark:

Formand Hans Jensen (ordinær dommer)
Næstformand Thorkild E. Jensen (ordinær dommer)
Advokat Nicolai Westergaard (ordinær dommer)
Forbundsformand John Dahl (ordinær dommer)
Forbundssekretær Tove Møller Pedersen (suppleant)
Advokat Annette B. Elmer (suppleant)
Næstformand Steen Andersen (suppleant)
Advokat Benny Rosberg (suppleant)
Faggruppeformand Peter Andersen (suppleant)
Sektorformand Jens Pors (suppleant)
Næstformand Johnny Skovengaard (suppleant)
Advokat, Ph.D. Lars Svenning Andersen (suppleant)
Forbundsformand Poul Monggaard (suppleant)
Forbundsformand Henry Holt Jochumsen (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Akademikernes Centralorganisation og Ledernes Hovedorganisation:

Formand Anker Christoffersen (ordinær dommer)
Formand Svend M. Christensen (ordinær dommer)
Administrerende direktør Svend Askær (suppleant)
Afdelingschef Torkild Justesen (suppleant)
Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard (suppleant)
Sektionschef Per Alkestrup (suppleant)
Direktør Jens Kragh (suppleant)
Sekretariatschef Peter Funch (suppleant)
Direktør Martin Teilmann (suppleant)

1.4. Retsmøder

Retsmøder under forberedelsen af Arbejdsrettens sager afholdes af formandskabets medlemmer efter tur på den ordinære retsdag om torsdagen fra kl. 14.30.

I meget hastende tilfælde og når der afholdes udvidet møde med henblik på, at sagen med parternes samtykke afgøres af et medlem af formandskabet eller sekretariatslederen, kan forberedende retsmøder dog også afholdes andre dage.

Formandskabets medlemmer leder ligeledes domsforhandlingerne, der normalt indledes kl. 14.30. I principielle sager kan retten sættes med tre af medlemmerne (udvidet formandskab).

Ved domsforhandlinger består retten som udgangspunkt desuden af seks faglige dommere, hvoraf tre er udpeget blandt de, der er beskikket efter indstilling fra arbejdsgiverorganisationer eller offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner, og tre blandt de, der er beskikket efter indstilling fra lønmodtagerorganisationer.

De faglige dommere, der skal deltage i de enkelte sager, udpeges af rettens sekretariat. I praksis fremkommer Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark dog selv med forslag til dommere i sager, hvor de er part.

En part, der ikke er tilknyttet nogen af de organisationer, som kan afgive indstilling om beskikkelse af dommere, er efter arbejdsretslovens § 8, stk. 2, berettiget til at kræve, at sagen behandles uden medvirken af faglige dommere. Det vil sige, at sagen i sådanne tilfælde behandles og dom afsiges af ét eller eventuelt tre medlemmer af formandskabet.

2. Sekretariatet

2.1. Lokaler

Arbejdsrettens retssale og sekretariat findes på adressen Sankt Annæ Plads 5, 1250 København K, tlf. 33 95 67 21, fax 33 15 49 22, e-mail arbejdsretten@arbejdsretten.dk, hjemmeside www.arbejdsretten.dk

2.2. Medarbejderne

Der er knyttet følgende medarbejdere til sekretariatet:

Administrerende dommer Jørn Andersen

Kontorfuldmægtig Marianne Bjørnshauge

Sektionsleder Steen Jensen

Assistent Inge-Lise Rasmussen

Sektionsassistent Lars Lund

Fuldmægtig Cathrine Tjellesen

Fuldmægtig Theis Nielsen

Dommerfuldmægtig Elisabet Haldbo Michelsen

De pågældende er samtidig knyttet til Tjenestemandssrettens og Den Kommunale Tjenestemandssrets sekretariat.

2.3. De fuldtidsansatte

De fuldtidsansatte medarbejdere, Marianne Bjørnshauge, Steen Jensen, Inge-Lise Rasmussen og Lars Lund har desuden rådighedsforpligtelse i forhold til Forligsinstitutionen.

Marianne Bjørnshauge har det daglige ansvar for rettens sagsbehandling, mens Steen Jensen har det daglige ansvar for servicesektionen, hvorunder for betjeningen af Afskedigelsesnævnet, Ledernævnet og Tvistighedsnævnet.

2.4. Sekretariatslederen

Det overordnede ansvar for rettens administration påhviler Jørn Andersen, der som krævet i arbejdsretsloven og forudsat i dens forarbejder henholdsvis opfylder de almindelige betingelser for at være dommer og beklæder et dommerembede.

Baggrunden for de nævnte krav er, at sekretariatslederen i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 2 og 3, beklæder retten under en del forberedende møder og i den forbindelse tager stilling til et antal sager ved udeblivelses- og erkendelsesdomme samt i øvrigt, når parterne samtykker i det.

2.5. Fuldmægtigene

De akademisk uddannede fuldmægtige, der er knyttet til sekretariatet, har deres hovedbeskæftigelse i enten Beskæftigelsesministeriets departement eller Højesteret.

Fuldmægtigene virker som protokolførere ved domsforhandlinger og nogle af de udvidede forberedende møder, der afholdes med henblik på, at sager afgøres af medlemmer af formandskabet.

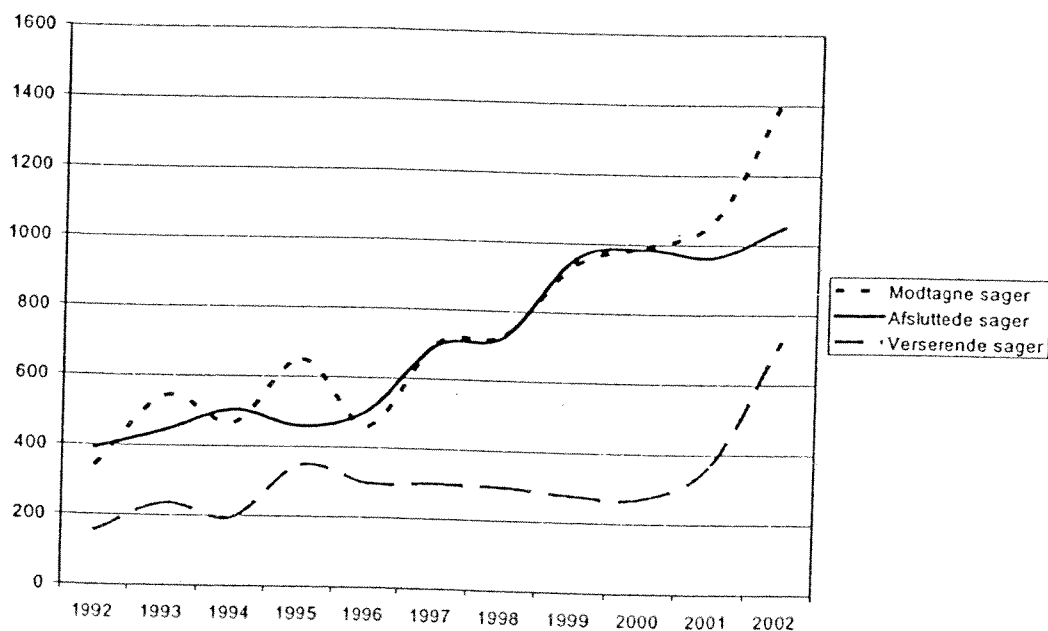
Under dommernes votering efter domsforhandlingerne fører fuldmægtigene selvstændigt den voteringsprotokol, hvoraf de enkelte deltagende dommers standpunkter fremgår, ligesom de efter aftale med vedkommende retsformand i en del sager skriver udkast til domme og andre afgørelser.

3. Retssagerne

3.1. Udviklingen i sagstallet

Antallet af sager, der indbringes for Arbejdsretten, stiger fortsat og var med 1431 sager igen i 2002 det højeste i rettens og forgængerens, Den Faste Voldgiftsrets, historie.

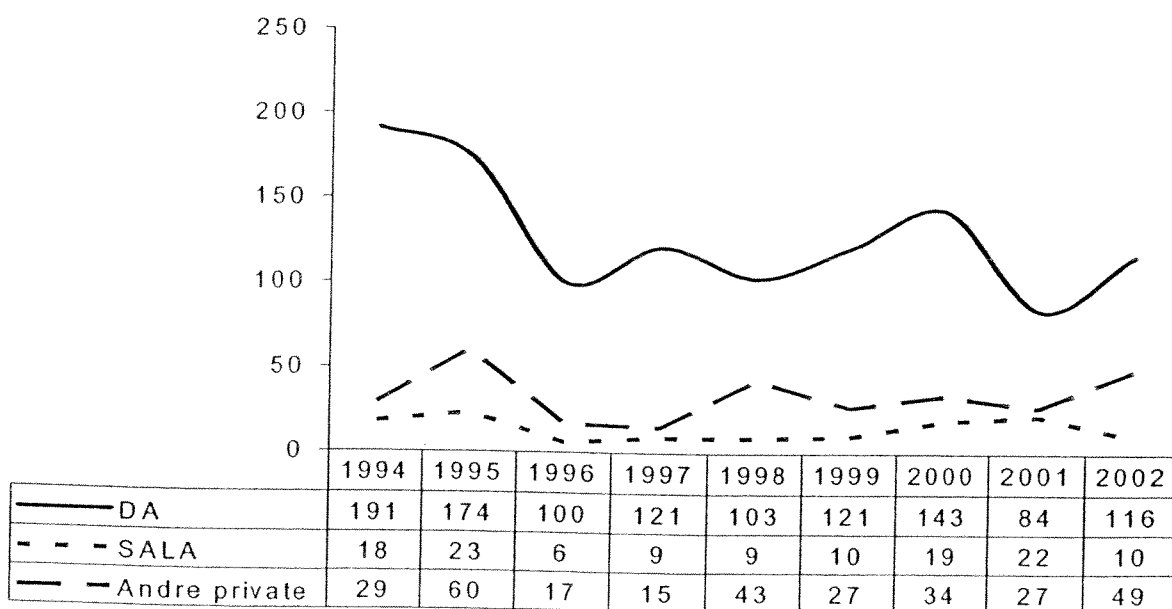
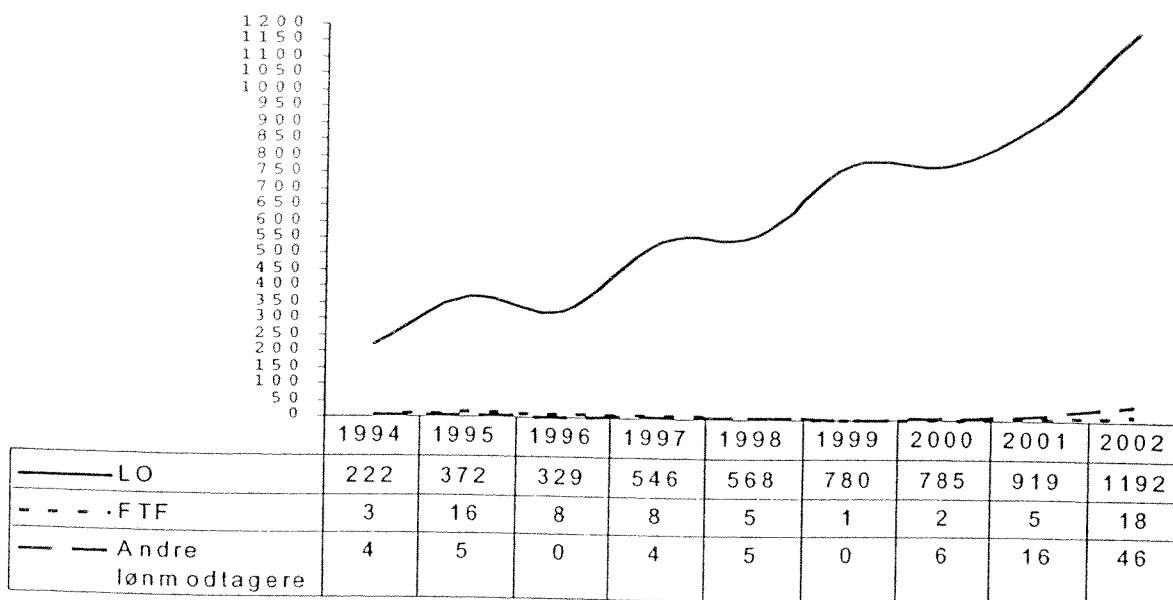
Antallet af sager afgjort ved egentlig dom er stadig behersket, mens antallet af sager, der slutes af de dommere, som beklæder retten under forberedende møder, er betydeligt. Som følge af, at en stor del af de sager, Arbejdsretten modtager, er rettet mod uorganiserede arbejdsgivere, vokser antallet af udeblivelsesdomme fortsat.

År	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Modtagne sager	542	467	650	460	703	733	939	992	1073	1431
Afsluttede sager	444	504	458	505	696	728	958	986	964	1051
Verserende pr. 31/12	235	196	346	299	301	295	276	273	382	724

3.2. Modtagne sager

Af de 1431 sager, Arbejdsretten modtog i 2002, var 1256 indbragt af lønmodtager-organisationer og 175 fra arbejdsgiverside.

3.3. Afsluttede sager

Af de 1072 sager, der blev afsluttet ved Arbejdsretten i 2002, bortfaldt 414 uden, at der var afholdt retsmøder.

369 afsluttet med udeblivelsesdom efter ét eller nogle få retsmøder.

Omkring 3/4 af disse domme drejede sig om overenskomstbrud i form af manglende indbetaling af bidrag til især pensions- og uddannelsesordninger, sædvanligvis kombineret med udeblivelse fra den fagretlige behandling.

202 sager blev afsluttet ved forlig mellem parterne efter få retsmøder.

70 af de afsluttede sager blev i henhold til reglen i arbejdsretslovens § 16, stk. 3, med parternes samtykke afgjort under forberedelsen af den retsformand, der beklædte retten, eller af sekretariatslederen. De fleste af disse afgørelser blev truffet ved beslutning, men en del indeholder dog en skriftlig begrundelse.

16 af sagerne blev afsluttet ved egentlig dom, heraf blev 10 afgjort med og 6 uden faglige dommere. I 4 tilfælde var formandskabet udvidet.

Ar	Dom	Retsfmd. Afgørelse	Udom	Forligt	Bortfaldet
1992	53	.*	23	281	35
1993	40	.*	37	305	62
1994	33	76	40	294	61
1995	25	68	51	214	100
1996	30	72	80	224	99
1997	22	75	204	217	178
1998	12	81	236	204	195
1999	19	127	338	185	289
2000	18	94	342	232	300
2001	14	98	360	166	326
2002	17	70	369	202	414

- Retsformandsafgørelser indgår i tallet for forligte sager.

3.4. Sagernes karakter

66 af de sager, Arbejdsretten modtog i 2002, blev oprettet som hastesager og drejede sig om påstået overenskomststridige arbejdsnedlæggelser og lignende. Af disse hastesager var 40 indbragt af Dansk Arbejdsgiverforening, én af Sammenslutningen af Landsbrugets Arbejdsgiverforeninger og 23 af andre private arbejdsgivere, mens de 2 sidste var indbragt af Landsorganisationen i Danmark.

Langt de fleste hastesager var rettet mod Landsorganisationen i Danmark for medlemmer af en række fagforbund.

Er der tale om igangværende strejker, behandles sagerne normalt på førstkommande ordinære retsmøde.

Lønmodtagerorganisationen må i de fleste tilfælde erkende, at arbejdsnedlæggelsen indebærer et overenskomstbrud, og pålægger derfor de strejkende at gå i arbejde. Dette tilslutter retsformanden sig, og sagen udsættes herefter på parternes udenrettlige forligsforhandlinger om bodsspørgsmålet.

Der er faste takster på området. Siden efteråret 2000 er ufaglærte således som udgangspunkt pålagt 35 kr. og faglærte 40 kr. i bod for hver time, de har deltaget i arbejdsnedlæggelsen, men således at boden i begge tilfælde forhøjes med 30 kr. i timen i det omfang, de ikke efterkommer retsformandens henstilling om at gå i arbejde.

Da der sædvanligvis sker en reduktion af boden med 10 kr. i timen, hvis sagen forliges, inden retten anmodes om at tage stilling til spørgsmålet, kom kun få af denne type sager under realitetsbehandling.

1036 eller næsten $\frac{3}{4}$ af de sager, Arbejdsretten modtog, var rettet mod uorganiserede arbejdsgivere.

Sagerne, der som udgangspunkt behandles af sekretariatslederen, blev i 2002 alle indbragt af Landsorganisationen i Danmark, i de fleste tilfælde for Specialarbejderforbundet i Danmark, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark, Dansk Metalarbejderforbund eller RestaurationsBranchens Forbund.

Der blev i årets løb afsluttet 720 sager mod uorganiserede arbejdsgivere.

334 af disse sager bortfaldt inden retsmøde blev afholdt, 369 blev afgjort ved udeblivelsesdom efter et enkelt eller nogle få retsmøder, 4 blev afsluttet ved forlig, 9 blev overladt til afgørelse hos den retsformand, der beklædte retten under forberedelsen, eller hos sekretariatslederen og 4 blev afsluttet ved egentlig dom.

En stor del af sagerne drejede sig om manglende indbetaling af bidrag til pensionsordninger. Er størrelsen af de manglende bidrag ikke opgjort, pålægges arbejdsgiveren som udgangspunkt en bod på 3.500 kr., der i anden- og trediegangstilfælde stiger til henholdsvis 7.000 kr. og 10.000 kr.

3.5. Sagsbehandlingstiden

En af fordelene ved Arbejdsretten antages at være muligheden for at få en hurtig, endelig afgørelse af tvister.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
U-dom	108 dage	139 dage	53 dage	63 dage	65 dage	58 dage	62 dage	86 dage
Overladt	146 dage	247 dage	227 dage	227 dage	172 dage	215 dage	187 dage	194 dage
Dom	321 dage	453 dage	489 dage	269 dage	362 dage	385 dage	385 dage	368 dage

3.6. Verserende sager

Med udgangen af 2002 var der 724 sager under behandling ved Arbejdsretten (mod 382 med udgangen af 2001).

Af disse var én modtaget i 1999, 13 i 2000, 88 i 2001, mens de resterende 622 indgik til retten i 2002.

3.7. Dommernes arbejdsbyrde

I 2002 blev der afholdt 165 retsmøder i Arbejdsretten (mod 148 i 2001).

Medlemmerne af formandskabet har fordelt arbejdet således mellem sig, at retsformændene efter tur har vagt en uge ad gangen og i den forbindelse beklæder retten under de forberedende møder, der afholdes på den ordinære retsdag om torsdagen og i meget hastende tilfælde andre dage.

De nye sager, retsformændene får berammet, behandler de normalt til ende, således at de både afholder yderligere forberedende retsmøder og leder eventuelle domsforhandlinger og møder til domsvedtagelse.

Sekretariatslederen tager sig af hovedparten af de sager, der vedrører uorganiserede arbejdsgivere, mens de øvrige sager fordeles mellem medlemmer af formandskabet.

	1.halvår 2002	2.halvår 2002	I alt 2002
Mogens Hornslet	37 sager	30 sager	67 sager
Marie-Louise Andreasen	33 sager	38 sager	71 sager
Per Sørensen	35 sager	43 sager	78 sager
Poul Sørensen	23 sager	32 sager	55 sager
Børge Dahl	37 sager	25 sager	62 sager
Poul Søgaard	59 sager	32 sager	91 sager
Sekretariatslederen	443 sager	564 sager	1007 sager

På de ordinære retsdage blev der sædvanligvis behandlet godt 20 sager.

I tilslutning til de almindelige forberedende retsmøder afholdt retsformændene jævnligt udvidede møder, især med henblik på at parterne, eventuelt efter bevisførelse, overlader sagens afgørelse til retsformanden.

Forberedende retsmøder med sager mod uorganiserede arbejdsgivere, herunder udvidede møder, blev afholdt 1-2 gange om måneden af sekretariatslederen.

	Domme	Overladte	Udomme	Forligte	Bortfaldne	I alt
<i>Mogens Hornslet</i>	1	11	1	40	3	56
<i>Marie-Louise Andreasen</i>	7	11	-	31	4	53
<i>Per Sørensen</i>	3 (3)	10	-	38	4	55
<i>Poul Sørensen</i>	1 (2)	10	1	29	2	43
<i>Børge Dahl</i>	3 (1)	8	-	32	7	50
<i>Poul Søgaard</i>	2 (2)	14	-	27	-	43
<i>Sekretariatslederen</i>	-	6	367	5	394	772
I alt	17*	70	369	202	414	1072

* 4 domsforhandlinger med udvidet formandskab

De enkelte faglige dommere deltager i domsforhandlinger og møder til vedtagelse af dommenes ordlyd før disses afsigelse.

Arbejdsgiverudpegede	Antal domme
<i>Niels Juul Andreasen</i>	2
<i>Jens Bollerup-Jensen</i>	5
<i>Peter Bramsnæs</i>	2
<i>Jannik Dresling</i>	1
<i>Benny C Hansen</i>	1
<i>Poul Flemming Hansen</i>	3
<i>Niels Olav Johannesson</i>	1
<i>Erik Kjærgaard</i>	2
<i>Johnny Ulf Larsen</i>	2
<i>Henrik Lind</i>	4
<i>Erik Roos Pedersen</i>	1
<i>Preben Albæk Petersen</i>	4
<i>Steen A Rasmussen</i>	2

Lønmodtagerudpegede	Antal domme
<i>Peter Andersen</i>	2
<i>Svend Askær</i>	1
<i>John Dahl</i>	1
<i>Leif Dolleris</i>	2
<i>Thorkild E. Jensen</i>	1
<i>Mogens Koktvedgaard</i>	1
<i>Poul Monggaard</i>	3
<i>Tove Møller Pedersen</i>	3
<i>Jens Pors</i>	3
<i>Benny Rosberg</i>	5
<i>Johnny Skovengaard</i>	3
<i>Martin Teilmann</i>	1
<i>Nicolai Westergaard</i>	4

4. Andre opgaver

4.1. Udpegning af opmænd

Spørgsmål om fortolkning af kollektive overenskomster afgøres normalt af faglige voldgiftsretter nedsat til behandling af den enkelte sag. De består oftest af 4 voldgiftsmænd, hvoraf hver overenskomstpart vælger 2, samt en opmand, formelt valgt af voldgiftsrettens medlemmer, men reelt af organisationerne.

Opnår der ikke enighed om, hvem der skal være opmand, kan parterne anmode Arbejdsrettens formand om at udpege en sådan.

I 2002 behandlede retten 7 af denne type sager.

4.2. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd

I henhold til loven om mægling i arbejdsstridigheder afgiver Arbejdsretten indstilling til beskæftigelsesministeren om udnævnelse af forligsmænd og mæglingsmænd.

På et retsmøde den 29. november 2002 besluttede rettens formand og de ordinære dommere til at indstille genudnævnelse af én forligsmand og 2 mæglingsmænd.

